

AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ A REPUBLICII MOLDOVA

DIRECTIVĂ OPERAȚIONALĂ Nr. 11 – 23/08/2019

Cu privire la procedura de notificare a Autorității Aeronautice Civile despre intenția de a efectua zboruri interne și internaționale de aviație generală în Republica Moldova cu aeronave ușoare și ultraușoare motorizate (cu MTOW avion mai mic de 5700 kg, MTOW helicopter – mai mic de 3175 kg), baloane cu aer cald și planoare

Prezenta Directivă Operațională este emisă în temeiul art. 7 alin.(3) pct.1) lit. c) și art. 31 alin. (9) și (10) din Codul aerian al Republicii Moldova nr.301/2017, precum și punctului 10 alin. 1) lit. c) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Autorității Aeronautice Civile, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 133/2019.

1. Pentru asigurarea siguranței zborurilor, prezenta Directivă operațională reglementează procedura de notificare a Autorității Aeronautice Civile (AAC) cu privire la intenția de a efectua zboruri interne și internaționale de aviație generală, definite la articolul 31 din Codul aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017, folosind aeronave motorizate ușoare și ultraușoare (MTOW avion mai mic de 5700 kg, MTOW helicopter – mai mic de 3175 kg), baloane cu aer cald și planoare.
2. În cazul zborului internațional din/spre Republica Moldova, operatorul aeronavei motorizate ușoare/ultraușoare de aviație generală (MTOW avion mai mic de 5700 kg, MTOW helicopter – mai mic de 3175 kg) este obligat să prezinte către organul de servicii de trafic aerian ATS din Republica Moldova – Î.S. MoldATSA, cu cel puțin 1 (o) oră înainte de ora preconizată pentru executarea zborului, planul de zbor, în modul prevăzut de Regulile aerului ale Republicii Moldova, cu indicarea obligatorie în punctul 18 secțiunea “Informații diverse” sau punctul 19, a planului de zbor a numelui și prenumelui pilotului comandant al aeronavei, cât și numărul persoanelor aflate la bordul aeronavei (în continuare plan de zbor). În cazuri excepționale, se acceptă un plan de zbor transmis în termen mai mic decât 1 (o) oră, cu confirmarea recepționării de către organul de servicii de trafic aerian.

În conformitate cu alineatul (8) articolul 35 din Codul aerian al Republicii Moldova nr.301/2017, toate zborurile internaționale sunt inițiate și finalizate de pe/pe un aeroport internațional.

3. a) Zborul internațional de aviație generală efectuat cu aeronave motorizate ușoare și ultraușoare (MTOW avion mai mică de 5700 kg, MTOW helicopter – mai mică de 3175 kg), baloane de aer cald sau planoare în spațiul aerian național și până la prima aterizare pe un aeroport internațional al RM, precum și zborul unei aeronave civile care traversează granița regiunii de informare a zborurilor FIR Chișinău, se consideră autorizat dacă pentru zborul respectiv operatorul aeronavei a depus un plan de zbor către furnizorul de servicii de navigație aeriană, iar aeronava este asigurată, conform cadrului normativ.

- b) Zborul intern de aviație generală cu aeronave motorizate ușoare și ultraușoare (MTOW avion mai mică de 5700 kg, MTOW helicopter – mai mică de 3175 kg), baloane de aer cald sau planoare, executat în spațiul aerian al RM în dependență de clasa lui, se consideră autorizat dacă aeronava este asigurată, conform cadrului normativ, iar pentru zborul respectiv în clasa C a spațiului aerian RM operatorul aeronavei a depus un plan de zbor furnizorului de servicii de navigație aeriană, pe adresa electronică: ARO@moldatsa.md.
- c) Zborul intern în clasa G a spațiului aerian RM se consideră autorizat dacă aeronava este asigurată, conform cadrului normative și operatorul aeronavei a depus furnizorului de servicii de navigație aeriană - o informare de trafic VFR specificată în Anexa 2 în format electronic la adresa: osup@moldatsa.md sau, la alegerea operatorului aeronavei, a depus un plan de zbor.
4. Operatorul care are intenția de a efectua zboruri interne de aviație generală indicate la p. 3 cu aeronave care sunt înmatriculate/înregistrate într-un alt stat, trebuie să transmită în format electronic la adresa fpl@caa.gov.md, cu cel puțin 6 (șase) ore înainte de efectuarea primului zbor, formularul completat (conform specimenului din Anexa 1 la prezenta Directivă) copiile documentelor indicate la punctele 5 și 6 literele (a), (b), (c) (d) din formular. Planificarea operațiunilor specificate la pct. 8 lit. (a) din formular se efectuează pentru o perioadă maximă de 6 luni de la primul zbor. Anexa 1 se prezintă furnizorului de servicii de navigație aeriană la adresa ATMG@moldatsa.md.
5. Pentru efectuarea zborurilor interne de aviație generală cu aeronave motorizate ușoare și ultraușoare (MTOW avion mai mică de 5700 kg, MTOW helicopter – mai mică de 3175 kg), baloane de aer cald sau planoare, înmatriculate/înregistrate într-un alt stat după expirarea perioadei specificate în formularul transmis către AAC, operatorul va depune un nou formular respectând prevederile pct. 4 din prezenta Directivă operațională.
6. Documentele și Anexele transmise către Autoritatea Aeronautică Civilă conform punctului 3 și 4 din prezenta Directivă, vor fi completate într-o manieră clară și completă, corespunzător cerințelor, în una din următoarele limbi: engleză, română sau rusă.
7. Suplimentar, se recomandă piloților ce efectuează zboruri interne de aviație generală pentru prima dată în spațiul aerian al Republicii Moldova, de a se prezenta, înainte de începerea zborurilor, la Serviciul aviație ușoară și ultra-ușoară din cadrul Direcției operațiuni de zbor a Autorității Aeronautice Civile (bd Dacia 80/2, Chișinău, telefon: +373 22 823 660, +373 22 823 663), în timpul programului de lucru, pentru a primi instrucțiuni cu privire la specificul și cerințele aplicabile pentru efectuarea zborurilor interne.
8. Efectuarea unui zbor intern de aviație generală cu aeronave motorizate ușoare și ultraușoare (MTOW avion mai mică de 5700 kg, MTOW helicopter – mai mică de 3175 kg), baloane de aer cald sau planoare, înmatriculate/înregistrate într-un alt stat fără prezentarea în termen a informației solicitate conform pct. 4 și 5 sau cu prezentarea în mod intenționat a informației false, inexacte sau înșelătoare, este considerată utilizare neautorizată a spațiului aerian național și se consideră încălcare a regulilor de zbor care se sancționează/pedepsește în conformitate cu legislația în vigoare.
Până la înlăturarea neconformităților cerințelor Directivei Operaționale în cauză, zborurile interne de aviație generală a acestor aeronave sunt interzise.
9. După transmiterea planului de zbor de către operatorul aeronavei, Î.S. „MoldATSA”, după acceptarea planului de zbor, va include aeronava motorizată ușoară sau ultraușoară (MTOW avion mai mică de 5700 kg, MTOW helicopter – mai mică de 3175 kg), balonul cu aer cald, planorul care intenționează să efectueze zboruri interne de aviație generală în Republica Moldova, în „Planul zilnic de zboruri interne al aeronavelor”. Î.S. „MoldATSA” va accepta doar planurile de zbor ce sunt completate corespunzător, inclusiv cu informațiile solicitate la

pct. 19 din specimenul planului de zbor (Apendicele 2 din documentul OACI PANS-ATM (ICAO DOC — 4444)) și conform cerințelor punctului 2, 4 și 5 al prezentei Directive.

10. În scopul asigurării siguranței zborurilor în spațiul aerian național, Î.S. „MoldATSA” va remite la adresa de email fpl@caa.gov.md următoarea informație:
  - a) Până la 16:00, Planul zilnic de zboruri interne al aeronavelor pentru următoarea zi;
  - b) Până la 12:00, Raportul privind zborurile interne de aviație generală, efectuate în ziua precedentă;
  - c) Imediat după recepționare, planul de zbor sau informarea de trafic VFR, depusă conform pct.3 și a pct. 4.
11. În cazul în care după examinarea de către AAC a documentelor prezentate conform pct. 3, 4 și 10 din prezenta Directivă Operațională au fost identificate discrepanțe și/sau necorespunderi cu cerințele cadrului normativ al Republicii Moldova sau cu punctele din Declarația solicitantului, indicate în Anexa 1, sau au fost identificate discrepanțe și/sau necorespunderi în Anexa 2, inspectorii AAC RM au dreptul să ceară informații adiționale, iar în cazul neprezentării acestor informații, va informa solicitantul, prin intermediul postei electronice sau telefonic la datele de contact specificate în formular, privind interzicerea efectuării zborurilor interne de aviație generală.
12. Pentru verificarea documentelor remise către AAC, inspectorii AAC pot efectua inspecții în cadrul cărora să verifice autenticitatea și valabilitatea actelor pilotului și aeronavei. În scopul efectuării inspecției, inspectorii AAC stabilesc, de comun acord cu persoana ce a depus formularul conform pct. 3 și 4, dar nu mai târziu de 24 ore de la solicitarea inspectorului, locul și ora efectuării acesteia. Inspectorii AAC pot efectua și inspecții inopinate.
13. Responsabili de gestionarea informațiilor primite la adresa fpl@caa.gov.md sunt Serviciul Aviație Ușoară și Ultraușoară Direcția Operațiuni de Zbor, Direcția Navigație Aeriană, Direcția Economie, analiză și cooperare Internațională din cadrul Autorității Aeronautice Civile.
14. Persoana responsabilă din cadrul Autorității Aeronautice Civile, în conformitate cu procedurile stabilite, va include cerințele prezentei Directive Operaționale în secțiunile relevante din AIP Moldova.
15. Prezenta Directivă operațională se publică pe pagina web a Autorității Aeronautice Civile: www.caa.md, la compartimentul „Cadru normativ/Directive”.
16. Prezenta Directivă Operațională intră în vigoare din data semnării.

Director

Eugeniu COȘTEI

FORMULAR

Informații suplimentare pentru efectuarea zborurilor interne de aviație generală în Republica Moldova cu aeronave ușoare și ultraușoare (MTOW avion mai mică de 5700 kg, MTOW helicotper – mai mică de 3175 kg), baloane de aer cald sau planoare, înmatriculate/înregistrate într-un alt stat

1	Aeronavă (tip, model)				2	Semne de înmatriculare/înregistrare				
3	Proprietarul aeronavei și date de contact: email, telefon, adresă de corespondență				4	Numele, prenumele pilotului comandant și date de contact: email, telefon, adresă de corespondență				
5	Calificări și autorizări ale Pilotului comandant									
a	Licența de zbor		Tip		Nr.		Data expirării			
b	Autorizație de zbor		Tip		Nr.		Data expirării			
c	Calificări	SEP	Data expirării	MEP	Data expirării	Altele	Data expirării			
d	Certificat medical		Clasa		Nr.		Data expirării			
6	Documente aeronavă									
a	Certificat Înmatriculare / Înregistrare				Emitent		Nr.	Data expirării		
b	Certificat de navigabilitate				Emitent		Nr.	Data expirării		
c	Certificat continuitatea navigabilității (ARC)				Emitent		Nr	Data expirării		
d	Polița de asigurare/tip/emitent				Suma		Nr	Data expirării		
7	Tipuri de zboruri planificate în spațiul aerian al Republicii Moldova									
a	Particulare / În interes propriu			Școală	Sportive	Altele (specificații)		Zi/noapte	VFR/IFR	

8	Perioada de operare planificată și informații privind locația (max. 6 luni de la primul zbor)	
a	De la data	Pînă la data
b	Aerodromurile/terenurile de zbor utilizate	Locul de parcare al aeronavei

9	Declarația solicitantului
----------	----------------------------------

Subsemnatul, _____, PIC (pilot-in-command) al aeronavei _____ cu însemnele de înmatriculare/înregistrare, _____, pentru a efectua zboruri interne în Republica Moldova, îmi asum următoarele responsabilități.

- 1) să efectuez zboruri în conformitate cu reglementările și procedurile aeronautice civile ale Republicii Moldova,
- 2) să nu permit altor persoane să piloteze aeronava fără a avea licența de pilot corespunzătoare, în termen de valabilitate, fără prezența mea la bord (excepție pentru zborurile școală ale organizațiilor aprobate);
- 3) să efectuez zboruri, fără a depăși specificațiile/limitările operaționale ale aeronavei;
- 4) să nu desfășor activități aeronautice comerciale;
- 5) să permit inspectorilor AAC A Republicii Moldova, la solicitarea acestora, accesul la aeronavă și inspectarea acesteia, precum și să prezint documentele și informațiile referitoare la zborurile declarate, în timpul solicitat;
- 6) la solicitarea inspectorilor AAC A Republicii Moldova, să prezint AAC acordul scris al proprietarului (administratorului) terenurilor pentru decolare-aterizare cu privire la utilizarea acestora;
- 7) să notific AAC a Republicii Moldova în termen de 10 zile cu privire la modificările informațiilor solicitate la punctele 2-8 din formular.

Prin semnarea prezentei Declarații, înțeleg că, în cazul încălcării cerințelor în domeniul aviației civile, voi răspunde contravențional sau penal în conformitate cu legislația în vigoare a Republicii Moldova. De asemenea, îmi asum responsabilitatea pentru efectuarea în siguranță a zborurilor în spațiul aerian al Republicii Moldova, de pe/pe terenurile de decolare-aterizare pentru aeronave ușoare și ultraușoare din Republica Moldova, înțelegând că nu pot obține toate tipurile necesare de asistență pentru efectuarea acestor zboruri.

Data " _____ " _____ 2020

Semnătura _____

INFORMARE DE TRAFIC VFR
(pentru zboruri în spațiul aerian necontrolat - clasa G)

1 . Naționalitatea aeronavei / (Nationality of aircraft)
2. Tipul aeronavei / (Type of the aircraft)
3. Nr. Înmatriculare/înregistrare / (Registration Number)
4. Indicativ radio / (Call sign)
5. Echipaj: nume pilot comandant / alt personal Navigant / (Crew: captain, other personal)
6. Aerodrom/teren de decolare, data și ora UTC / (Origin Airfield, date and time UTC)
7. Ruta de zbor în Republica Moldova / (Flight Route into Moldavian Airspace)
8. Aerodrom/ teren de destinație, data și ora UTC / (Destination Airfield, date and time UTC)
9. Scopul zborului / (Purpose of Flight)
10. Pasageri: număr / (Number of passengers)
11. Solicitant (Nume Prenume) / Data solicitării (Applicant, Date of application)